

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

เดิมการเพาะปลูกของเกษตรกรไทยอาศัยเครื่องมือทุ่นแรงอย่างง่าย ๆ เช่น จอบ เสียม คราด เคียว โดยใช้กำลังกายเฉพาะคนเป็นหลัก ต่อมาได้มีการพัฒนาใช้เครื่องทุ่นแรงมากขึ้นโดยนำแรงงานของสัตว์หรือแรงงานหมูกันมาแทน จนกระทั่งก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1 จึงได้มีการนำเครื่องจักรกลการเกษตรสมัยใหม่ที่ใช้กำลังเครื่องยนต์ขับเคลื่อนเข้ามาเผยแพร่เป็นครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. 2452 -2454 ตามรายงานของกระทรวงเกษตรระบุว่า ได้มีการนำรถแทรกเตอร์รุ่นแรกเข้ามาใช้สาธิตเผยแพร่ในงานแสดงนิทรรศการเกษตรและพาณิชย์ ซึ่งจัดในกรุงเทพฯ แต่ปรากฏว่ายังไม่เป็นที่นิยมเนื่องจากมีราคาแพงและไม่สามารถใช้งานในสภาพดินนาของประเทศไทยได้ จนกระทั่ง มจ.สิทธิพร กฤษดากร ได้บุกเบิกโดยนำเข้ามาใช้ในไร่ส่วนตัวที่ บางเบิด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปรากฏว่าสามารถใช้งานได้ดี แต่การบุกเบิกในช่วง 40 ปีแรกยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร สาเหตุเพราะเกษตรกรไทยเพาะปลูกข้าวได้เพียงปีละครั้ง ในพื้นที่เพียงเล็กน้อยเพื่อนำมาบริโภคภายในครอบครัวเท่านั้น อีกทั้งค่านิยมในสมัยนั้นที่นิยมมีบุตรเป็นจำนวนมาก ทำให้แรงงานภายในครอบครัวจึงมีเหลือเพื่อ ไม่จำเป็นต้องพึ่งพาเครื่องจักรกลแต่อย่างใด รวมทั้งความรู้เกษตรกรในสมัยนั้นอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำมาก จึงเป็นการยากที่จะรับรู้และสามารถนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ไปใช้ประโยชน์ได้

ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ได้เริ่มมีการแนะนำส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชสมัยใหม่ เช่น แตงโม ข้าวโพด ฝ้าย พืชผักและผลไม้ต่าง ๆ ทำให้เริ่มมีการใช้รถแทรกเตอร์ขนาดใหญ่ ตลอดจนอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อบุกเบิกป่าขยายพื้นที่ และใช้ในการเตรียมดินสำหรับเพาะปลูกพืชใหม่ ๆ ดังกล่าวมากขึ้น ทำให้เครื่องจักรกลการเกษตรมีความจำเป็นสำหรับงานเป็นอย่างมาก จึงได้มีการนำเข้ารถแทรกเตอร์ขนาดใหญ่และขนาดกลางในอัตราที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว จากสถิติของกรมศุลกากรเมื่อปี 2500 ได้มีการนำเข้ารถแทรกเตอร์ขนาดใหญ่เพียง 267 คัน แล้วเพิ่มเป็น 2,610 คัน ภายในปี 2513 แต่ก็ยังไม่เป็นที่แพร่หลายในเกษตรกรส่วนใหญ่ สืบเนื่องจากจำนวนการถือครองที่ดินของเกษตรกรส่วนใหญ่ยังอยู่ในวงจำกัด โดยเฉลี่ยเพียงครอบครัวละ 25 ไร่ ทำให้เครื่องจักร

กลการเกษตรยังไม่มีคามจำเป็นและไม่เหมาะสม รวมทั้งการบริการหลังการขายของบริษัทตัวแทนจำหน่ายไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรทำให้เกษตรกรยังขาดความรู้และความเข้าใจในการใช้และการบำรุงรักษา จึงทำให้การขยายตัวของการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรยังคงเป็นไปได้ยาก แต่เนื่องจากความจำเป็นที่จะต้องใช้เครื่องจักรกลการเกษตรเริ่มมีมากขึ้น ทำให้ภาครัฐได้ตระหนักถึงความจำเป็นดังกล่าวจึงได้ตั้งงบประมาณดำเนินโครงการและกิจกรรมหลายอย่างและเริ่มมีการวิจัยและพัฒนาปรับปรุงเครื่องจักรกลการเกษตรให้เหมาะสมกับสภาพของประเทศมากขึ้น จนกระทั่งในปี พ.ศ.2513 กรมการข้าวได้ประสบผลสำเร็จในการผลิตข้าวพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูง และไม่ไวต่อแสง (พันธุ์ กข.) และเริ่มส่งเสริมให้เกษตรกรปลูก ทำให้เกษตรกรในเขตชลประทานสามารถปลูกข้าวได้ปีละมากกว่า 1 ครั้ง และ พื้นที่การปลูกข้าวก็เพิ่มมากขึ้นตามการขยายตัวของโครงการชลประทานของทางราชการ แต่การขยายตัวของปลูกข้าว 2 ครั้งต่อปี ก็ต้องเผชิญกับปัญหาเรื่องช่วงเวลาของฤดูกาลต่อเนื่อง ระหว่างพืชครั้งแรกต่อครั้งที่สองมีระยะสั้น อีกทั้งปัญหาเรื่องแรงงานที่ไม่เพียงพอที่จะดำเนินงานให้แล้วเสร็จทันฤดูกาล โดยเฉพาะในช่วงระยะเตรียมดินสำหรับนาปี จะคาบเกี่ยวต่อเนื่องกับการเก็บเกี่ยวข้าวนาปรัง การเตรียมดินโดยใช้แรงงานสัตว์นั้นช้าไม่ทันต่อเวลา ซึ่งจากการเปรียบเทียบระหว่างแรงงานคนกับเครื่องจักรกลการเกษตร หรือแรงงานสัตว์กับเครื่องจักรกลการเกษตรจะพบว่า คนจะให้กำลังงานเพียง 0.1 แรงม้าต่อคน ในขณะที่สัตว์จะให้กำลังงาน 0.6 แรงม้าต่อตัว ทำให้การใช้เครื่องจักรซึ่งก็คือรถแทรกเตอร์ ได้เข้ามาแทนที่แรงงานคนหรือสัตว์เพิ่มมากขึ้น

รถแทรกเตอร์ คือ ยานพาหนะชนิดหนึ่งที่ทำหน้าที่ในการส่งกำลังไปยังเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการเกษตร เช่น จอบหมุนหรือที่เรียกว่า โรตารี (Rotary) จะทำหน้าที่พรวนดินเพื่อให้ดินร่วนซุย ผานพรวนหรือผานบุกเบิก จะทำหน้าที่พลิกดินหรือกลับหน้าดิน โดยกำลังของรถแทรกเตอร์จะได้มาจากเครื่องยนต์ ซึ่งมักจะเรียกเป็นแรงม้าหรือกิโลวัตต์ (1 แรงม้า = 746 วัตต์ และ 1 กิโลวัตต์ = 1000 วัตต์) รถแทรกเตอร์มีกำลังให้เลือกใช้ได้ตั้งแต่ขนาด 3 แรงม้า (2.238 กิโลวัตต์) จนถึงขนาดใหญ่ 300 แรงม้า (223.8 กิโลวัตต์)

การส่งผ่านกำลังของรถแทรกเตอร์ออกไปใช้ประโยชน์ ส่วนใหญ่มี 2 ทาง ดังต่อไปนี้

- 1.ทางล้อ ทำให้ล้อยึดแน่นอยู่กับดิน ขณะที่รถแทรกเตอร์กำลังปฏิบัติงาน ทำให้รถแทรกเตอร์ดัน หรือฉุดเครื่องมือได้
- 2.ทางเพลลาอานวยกำลัง ทำให้รถแทรกเตอร์ส่งกำลังออกไปขับเคลื่อนเครื่องยนต์ใน การเกษตรชนิดอื่นได้ เช่น โรตารี หรือสามารถนำไปต่อกับโมเล่เพื่อหมุนสายพานของปั้มน้ำ

ลักษณะโดยทั่วไปของรถแทรกเตอร์

1. เครื่องยนต์มีรอบต่ำแต่มีแรงบิดสูง ทั้งนี้เพราะต้องการให้เกิดแรงฉุดลากที่มีประสิทธิภาพในการทำงาน
2. ล้อหลังใหญ่และหน้ากว้าง เพื่อรับน้ำหนักที่เกิดขึ้นในขณะที่ทำงาน นอกจากนี้ยังทำให้แรงเสียดทานเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นผลให้แรงฉุดลากเพิ่มขึ้นด้วย
3. ตัวถังรถสูง เพื่อให้วิ่งเข้าไปทำงานระหว่างแถวพืชและคันดิน หรือร่องคูได้สะดวก
4. มีอุปกรณ์ที่ให้ความปลอดภัย เช่น กระจกกว้างมองเห็นได้รอบด้าน เบาะนั่งสบาย ลูกออกสะดวกและรวดเร็วในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุ โครงหลังคาแข็งแรง

ประเภทของรถแทรกเตอร์

การแบ่งประเภทของรถแทรกเตอร์ขึ้นอยู่กับกำลังของเครื่องยนต์ ถ้ากำลังของเครื่องยนต์ต่ำกว่า 25 แรงม้า (18.65 กิโลวัตต์) เรียกว่ารถแทรกเตอร์ขนาดเล็ก ถ้ากำลังของเครื่องอยู่ระหว่าง 25 แรงม้าถึง 50 แรงม้า (18.65 กิโลวัตต์ ถึง 37.3 กิโลวัตต์) เรียกว่ารถแทรกเตอร์ขนาดกลาง ส่วนรถแทรกเตอร์ขนาดใหญ่ คือรถที่มีกำลังเครื่องยนต์มากกว่า 50 แรงม้า (37.3 กิโลวัตต์) ขึ้นไป

รถแทรกเตอร์ดินตะขามเป็นรถขนาดใหญ่มากเหมาะสำหรับ งานปรับพื้นที่ การจัดรูปที่ดิน และงานป่าไม้ โดยส่วนใหญ่จะใช้สำหรับทำงานหนัก เช่น ทำถนน สร้างเขื่อน และเปิดป่า กำลังที่ใช้จุดและดันเครื่องมือทุ่นแรงได้มาจากเครื่องยนต์ และการตะกุกดินของล้อดินตะขาม ซึ่งมีหน้าสัมผัสที่ยึดพื้นที่ไว้ได้มากกว่าล้อยางซึ่งรถประเภทนี้เกษตรกรจะไม่นิยมใช้เพราะนอกจากจะมีราคาแพงแล้วยังไม่เหมาะต่อการทำงานเกษตร เพราะจะทำให้ดินเกิดการทรุดตัวได้ง่ายเพราะมีน้ำหนักมาก ดังนั้นเกษตรกรจึงมักที่จะเลือกรถแทรกเตอร์ที่ใช้ล้อยางเป็นหลัก เพราะสามารถที่จะปรับให้กว้างหรือแคบได้ตามระยะห่างของแถวพืชที่ปลูกแล้ว ราคาก็ไม่แพงเหมือนรถแทรกเตอร์ดินตะขาม

การใช้แทรกเตอร์กับอุปกรณ์ต่อพ่วง

การมีรถแทรกเตอร์เพียงอย่างเดียวยังไม่สามารถทำการเกษตรได้ เพราะรถแทรกเตอร์ก็เปรียบเสมือนแรงงานคนหรือแรงงานสัตว์ที่มีแต่กำลัง จำเป็นต้องมีจอบ เสียม หรือ คันไถ เป็นอุปกรณ์ในการทำงาน ส่วนแทรกเตอร์จะมีอุปกรณ์เข้ามาติดตั้ง ที่เรียกว่า อุปกรณ์ต่อพ่วง ซึ่งมีหน้าที่แยกตามประเภทการใช้งาน ได้แก่ โรตารี (Rotary) หรือจอบหมุน ทำหน้าที่ในการพรวนดิน ซึ่งจะนำมาต่อเข้าที่เพลลาอานวยกำลัง ซึ่งมีอยู่ 2 ระบบ ระบบแรกนั้นการหมุนของเพลลาอานวยกำลังจะแยกอิสระจากชุดเกียร์หลัก เรียกว่าเพลลาอานวยกำลังอิสระ และอีกระบบนั้นการหมุนของเพลลา

อำนวยการกำลังจะเป็นสัดส่วนกับการหมุนของล้อขับเคลื่อน ซึ่งขึ้นอยู่กับชุดเกียร์หลักเรียกว่า เพลา
อำนวยการซึ่งจะสัมพันธ์กับความเร็วมอเตอร์

ในปัจจุบัน ค่านิยมในการทำการเกษตรโดยหันมาใช้รถแทรกเตอร์เป็นเครื่องทุ่นแรงเริ่มมี
มากกว่าแต่ก่อน ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะการทำการเกษตรซึ่งแต่เดิม ทำเพื่อบริโภคภายในครัวเรือน
เท่านั้น ต่อมาได้เปลี่ยนมาทำเพื่อการค้า แรงงานที่ใช้แต่เดิมไม่ว่าจะเป็นแรงงานคนหรือสัตว์ก็ไม่
เพียงพออีกต่อไป รถแทรกเตอร์จึงเป็นทางเลือกใหม่ของเกษตรกรในยุคปัจจุบัน และเข้ามาแทนที่
จอบหรือเสียมของเกษตรกรในอดีตก็ว่าได้ ซึ่งจะเห็นได้จากข้อมูลการขายรถแทรกเตอร์ย้อนหลัง 5
ปี ของธุรกิจรถแทรกเตอร์ยี่ห้อหนึ่ง จะพบว่าแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของยอดขายรถแทรกเตอร์จาก
ภายในจังหวัดลำพูน ซึ่งเพิ่มขึ้นทุกปี

ตารางที่ 1.1 ข้อมูลจำนวนรถแทรกเตอร์ย้อนหลัง 5 ปี (พ.ศ.2005-2010)

อำเภอ	2005	2006	2007	2008	2009	2010	รวม
เวียงหนองล่อง		1	2	6	9	1	19
เมืองลำพูน	1	13	31	36	28	13	122
แม่ทา			2	5	8	3	18
ทุ่งหัวช้าง		1		5	11	3	20
บ้านโฮ่ง			2	2	6	1	11
บ้านธิ	4	17	26	5	9	4	65
ป่าซาง		2	7	8	7	1	25
อำเภอลี้			2	1	19	4	26
รวม	5	34	72	68	97	30	306

ที่มา: บริษัทสยามคูโบต้าอุตสาหกรรม จำกัด

นอกจากนี้ จากการสอบถามถึงสถานการณ์การจำหน่ายรถแทรกเตอร์จากผู้แทนจำหน่าย
ซึ่งให้ข้อมูลว่า ยอดขายรถแทรกเตอร์จะเพิ่มขึ้นทุกปีเฉลี่ยปีละประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์ของยอดขาย
เดิม ซึ่งลูกค้าที่เป็นเกษตรกรก็ให้การตอบรับมาโดยตลอด ซึ่งกลุ่มลูกค้าที่หันมาใช้รถแทรกเตอร์
ส่วนใหญ่จะมาจากกลุ่มลูกค้าที่เคยใช้รถไถนาเดินตามในการทำการเกษตรมาก่อน ทำให้เห็น
แนวโน้มของการใช้รถแทรกเตอร์ที่เพิ่มมากขึ้น และพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของเกษตรกร กล่าวคือ
ตามที่กล่าวไว้แล้วว่า หากเกษตรกรมีพื้นที่การเกษตรไม่เกิน 25 ไร่ จะไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้
รถแทรกเตอร์เลย เพราะแรงงานในครอบครัวก็เพียงพอ อีกทั้งความรู้ในการบริโภคเทคโนโลยี

สมัยใหม่ยังมีค่อนข้างน้อย แต่สถานการณ์ในปัจจุบันพฤติกรรมของเกษตรกรนั้นเปลี่ยนไป กลายเป็นว่า แม้เกษตรกรจะมีความรู้ที่น้อยอยู่ก็ตาม และมีพื้นที่การเกษตรไม่ถึง 25 ไร่ แต่ก็หันมาใช้รถแทรกเตอร์ในการทำการเกษตรในปัจจุบันแล้ว เพราะส่วนหนึ่งการมีรถแทรกเตอร์ของเกษตรกรนอกจากจะมีไว้เพื่อทำการเกษตรของตนเองแล้ว ยังสามารถนำไปรับจ้างเพื่อหารายได้เสริมอีกทางหนึ่งด้วย อีกทั้งปัญหาทางด้านแรงงาน ซึ่งจากการสำรวจสำมะโนเกษตร พ.ศ. 2546 พบว่า ผู้ที่ทำเกษตรโดยส่วนใหญ่จะเป็นชายมากกว่าเป็นหญิง คือ เป็นชายร้อยละ 79.3 และเป็นหญิงร้อยละ 20.7 ซึ่งเมื่อพิจารณาตามช่วงอายุจะพบว่า ส่วนใหญ่จะมีอายุ 35 ปีขึ้นไป โดยอยู่ในช่วงอายุ 35-64 ร้อยละ 74.9 และอายุ 65 ปีขึ้นไปมีถึงร้อยละ 11.4 ซึ่งเกษตรกรที่มีอายุมากกว่า 65 ปีมีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น ซึ่งก็หมายความว่า จำนวนเกษตรกรที่จะเพิ่มขึ้นหรือยังคงประกอบอาชีพเกษตรกรรมนั้น จะเป็นคนที่อยู่ในวัยเกษียณหรือวัยชรามากขึ้น ซึ่งคนในวัยดังกล่าวก็มีเรี่ยวแรงกำลังที่ลดน้อยลงไปทุกขณะ ดังนั้นความจำเป็นที่จะต้องใช้เครื่องทุ่นแรงย่อมต้องมีมากขึ้นแน่นอน

จังหวัดลำพูน เป็นจังหวัดที่เล็กที่สุดในภาคเหนือตอนบน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบ อยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเล 1,800 ฟุต มีแม่น้ำสำคัญไหลผ่าน 4 สาย คือ แม่น้ำปิง แม่น้ำกว๊าน แม่น้ำทา และแม่น้ำลี้ และเป็นแหล่งที่ตั้งของ [นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ](#) สังกัดการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งปัจจุบันมีบริษัทประกอบกิจการมากถึง 91 บริษัท จึงทำให้จังหวัดลำพูนมีความเจริญในภาคอุตสาหกรรมเป็นอย่างมาก มีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจสูง และรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปีสูง

ตารางที่ 1.2 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจเฉลี่ย ของจังหวัดลำพูน

ปี	ผลิตภัณฑ์มวลรวม (ล้านบาท)	อัตราการขยายตัวทาง เศรษฐกิจเฉลี่ย 5 ปี	อัตราการขยายตัวปี ล่าสุด
2539	16,915	0	0
2540	29,417	0	73.91
2541	31,568	0	7.31
2542	26,895	0	-14.8
2543	32,409	0	20.50
2544	28,544	15.00	-11.93
2545	29,528	0.90	3.45
2546	28,822	-1.03	-2.39
2547	31,166	3.55	8.13

ที่มา : กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร จังหวัดลำพูน

หมายเหตุ : ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ณ ราคาคงที่

ตารางที่ 1.3 มูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัด ตามราคาปี 2531 จำแนกตามสาขาภาคเกษตร และนอกภาค
การเกษตร

ปี	อัตราการขยายตัว (เท่า)	รวม (ล้านบาท)	ภาคการเกษตร (ล้านบาท)	นอกภาคเกษตร (ล้านบาท)
2539	0	16,915	1,777	15,138
2540	1.74	29,417	1,621	27,796
2541	1.07	31,575	1,683	29,891
2542	0.86	27,142	1,784	25,358
2543	1.21	32,939	1,760	31,179
2544	0.87	28,544	1,548	26,996
2545	1.05	30,094	1,626	28,467
2546	0.97	29,254	1,624	27,630
2547	1.07	31,185	1,857	29,328

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดลำพูน

หมายเหตุ: อัตราการขยายตัว = $\left\{ \frac{\text{มูลค่าผลิตภัณฑ์รวม ปีปัจจุบัน ณ ราคาปีฐาน 2531} - \text{มูลค่าผลิตภัณฑ์รวม ปีก่อนหน้านั้น ณ ราคาปีฐาน 2531}}{\text{มูลค่าผลิตภัณฑ์รวม ปีก่อนหน้านั้น ณ ราคาปีฐาน 2531}} \right\} \times 100$

ตารางที่ 1.4 รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี ของจังหวัดลำพูน

ปีที่จัดเก็บข้อมูล	รายได้เฉลี่ยรวม (บาท)
2545	19,649
2546	23,931
2547	27,639
2548	27,966
2549	32,900

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดลำพูน

ในภาคเกษตรกรรมจังหวัดลำพูนเป็นแหล่งผลิตลำไยมากที่สุดในประเทศ พันธุ์ลำไยของจังหวัดลำพูนมีรสชาติหวานกรอบ และมีเอกลักษณ์เฉพาะสายพันธุ์ ทำให้ลำไยเป็นผลิตผลทางเกษตรที่สามารถส่งออกและนำรายได้สู่เกษตรกรจำนวนมาก และในช่วงเดือนสิงหาคมของทุกปีจะมีงานเทศกาลลำไย เป็นงานประจำปีของจังหวัด จำหน่ายผลิตผลทางการเกษตร นอกจากลำไยแล้ว ยังมีผลิตผลทางเกษตรที่นิยมปลูกมากได้แก่ หอม และกระเทียม จึงทำให้ภาคเกษตรกรรมของจังหวัดลำพูนได้รับการส่งเสริมและพัฒนาผลิตผลจากภาครัฐอย่างต่อเนื่องเช่นกัน

ตารางที่ 1.5 ลักษณะการเกษตรกรรมโดยทั่วไปของจังหวัดลำพูน

ปี	พื้นที่นา (ไร่)	พื้นที่ทำไร่ (ไร่)	พื้นที่ทำผลไม้ ยืนต้น (ไร่)	พื้นที่เกษตร อื่นๆ (ไร่)	จำนวน เกษตรกร (ครัวเรือน)
2543	221,523	67,128	234,406	53,112	66,622
2544	220,025	92,041	281,064	48,759	69,186
2545	220,025	92,041	281,064	48,759	69,186
2546	220,025	92,041	281,064	48,759	69,186
2547	166,603	93,267	290,864	62,900	71,995
2548	156,356	109,095	311,431	49,949	73,304

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดลำพูน

ตารางที่ 1.6 จำนวนครัวเรือนและแรงงานภาคเกษตรกรรมของจังหวัดลำพูน ปี 2547

อำเภอ	ครัวเรือนเกษตร (ครัวเรือน)	ประชากรเกษตร (คน)
เมืองลำพูน	15,888	66,665
บ้านธิ	4,061	14,567
ป่าซาง	10,646	29,431
แม่ทา	8,122	23,943
บ้านโฮ่ง	9,562	26,971
ทุ่งหัวช้าง	4,459	17,625
ลี้	14,202	52,809
เวียงหนองล่อง	5,055	15,450
รวม	71,995	247,461

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดลำพูน

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่า ในภาคการเกษตรในจังหวัดลำพูนนั้นมีความแตกต่างจากอดีตมาก โดยเกษตรกรหันมาใช้รถแทรกเตอร์เข้ามาแทนที่แรงงานคนหรือสัตว์มากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งมีเหตุผลมาจากความคาดหวังที่จะได้ผลิตผลที่มากขึ้น ซึ่งจะต้องทำแข่งกับฤดูกาล ที่มีช่วงรอยต่อของระยะเวลาที่สั้น ในการเตรียมพื้นที่การเพาะปลูก ซึ่งแรงงานคนหรือสัตว์ไม่อาจทำได้ทัน อีกทั้งปัญหาการหายากของแรงงานในช่วงฤดูการทำกรเกษตรที่แรงงาน โดยส่วนใหญ่ก็มาจากภาคเกษตรซึ่งจะต้องกลับไปทำการเพาะปลูกของตนเอง ทำให้รถแทรกเตอร์จึงเป็นทางเลือกที่เกษตรกรจะตัดสินใจนำมาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น นอกจากนี้การมีความคิดของเกษตรกรที่จะใช้รถแทรกเตอร์เป็นเครื่องมือในการหารายได้ในด้านการบริการ(รับจ้าง) มากกว่าที่จะนำรถแทรกเตอร์มาใช้เป็นเครื่องมือในการผลิต ซึ่งตามหลักทางเศรษฐศาสตร์ถือว่ารถแทรกเตอร์เป็นเครื่องจักร ซึ่งเป็นปัจจัยทุนอย่างหนึ่ง ที่จะต้องนำมาคิดตามหลักการลงทุน แต่เนื่องจากเกษตรกรเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความรู้ค่อนข้างน้อย การที่จะคิดวิเคราะห์ว่าจะลงทุนซื้อรถแทรกเตอร์มาใช้งานจะต้องมีพื้นที่การเกษตรจำนวนกี่ไร่ ต้องได้ผลผลิตมากน้อยเท่าไร ซึ่งมีปัจจัยด้านอื่น ๆ เช่น สภาพภูมิอากาศ ราคาปุ๋ย และยา ตลอดจนราคาพืชผลผลิตซึ่งเป็นผลตอบแทนจากการลงทุนที่จะต้องนำมาวิเคราะห์ด้วยนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าจากสภาพข้อเท็จจริงที่ได้พบ และมีความเชื่อว่า การตัดสินใจซื้อรถแทรกเตอร์ของเกษตรกรไม่ได้คำนึงว่า ต้องนำมาคิดพิจารณาตามหลักการลงทุนว่าจะเป็นการลงทุนที่จะคุ้มค่าหรือไม่ ดังนั้นในการศึกษาในครั้งนี้จึงไม่พิจารณาถึงตามหลักการลงทุนและผลตอบแทน แต่ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงพฤติกรรมในการใช้รถแทรกเตอร์ของเกษตรกร ในการใช้เพื่อกิจกรรมด้านการเกษตร และปัจจัยด้านต่างๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อรถแทรกเตอร์ของเกษตรกร ในจังหวัดลำพูน โดยได้เลือกกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ เกษตรกรที่มีรถแทรกเตอร์และเกษตรกรที่ยังไม่มีรถแทรกเตอร์ โดยจะนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการวิเคราะห์ถึงพฤติกรรมของเกษตรกร เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนสำหรับการผลิตของผู้ผลิต หรือผู้ประกอบการ ตลอดจนสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เพื่อการพัฒนาปรับปรุงผลิตภัณฑ์ให้มีความสอดคล้องกับพฤติกรรมของเกษตรกรได้มากขึ้น และสามารถนำไปใช้ในการวางแผนกลยุทธ์ทางการตลาดต่อไป

1.2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมของเกษตรกรในการเลือกซื้อรถแทรกเตอร์
- 2) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อรถแทรกเตอร์

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

- 1) เพื่อเข้าใจถึงพฤติกรรมของเกษตรกรในการตัดสินใจเลือกซื้อรถแทรกเตอร์
- 2) เพื่อนำผลการศึกษา ไปเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการวางแผนในการผลิตของผู้ผลิต หรือผู้ประกอบการ ตลอดจนสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เพื่อการพัฒนาปรับปรุงผลิตภัณฑ์ให้มีความสอดคล้องกับความพฤติกรรมของเกษตรกร ได้มากขึ้น

1.4 นิยามศัพท์

รถแทรกเตอร์ หมายถึง ยานที่สามารถเคลื่อนที่ได้ด้วยตัว โดยจะถูกใช้เป็นตัวต้นกำลังในการทำการเกษตร โดยเริ่มจากการเตรียมพื้นดิน การปลูก การบำรุงรักษา หนีดิน หนีดัญ ตลอดจนถึงการเก็บเกี่ยวผลผลิต เป็นต้น

เกษตรกร หมายถึง คนที่ทำงานในด้านเกษตรกรรม ได้แก่ ชาวนา ชาวไร่ และชาวสวน

การตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่ง จากหลาย ๆ ทางเลือกที่ได้พิจารณาหรือประเมินอย่างดีแล้วว่าเป็นทางให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย

ความคิดเห็น หมายถึง ความคิดหรือการลงความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งไม่จำเป็นว่าถูกต้องหรือไม่ในที่นี้หมายถึงความคิดเห็นของผู้ปกครองที่ได้แสดงออกในการตอบแบบสอบถาม